

مرزنشینان و کولبران زخم خورده دلخوش به بسته های حمایتی دولت

ایست کسب و کار در نقطه صفر مرزی

شیمای جهانبخش

خبرنگار

مرزها در همه کشورها اولین جاهایی بوده که با شیوع کرونا بسته یا محدود شده است. در کشور ما نیز زندگی مرزنشینان بشدت تحت تأثیر محدودیت‌های کرونایی قرار گرفته است و این روزها مرزنشینان و کولبران به‌دنبال محدودیت‌هایی که در مرزها ایجاد شده با تنگناهای معیشتی زیادی روبه‌رو شده‌اند و عملاً نه کاری دارند و نه درآمدی. هر چند دولت تلاش کرده با پرداخت بسته‌های حمایتی بخش کوچکی از مشکلات آنها را رفع کند اما آنها برای عادی شدن شرایط و بازگشایی دوباره مرزها لحظه‌شماری می‌کنند، به صفر رسیده و همین موضوع در کنار پایین آمدن قیمت جهانی نفت باعث شده سودی از فروش سوخت نداشته باشیم.

افزایش صادرات در مرز باشماق

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: تلاش شده مرزنشینان بتوانند از معافیت گمرکی استفاده کرده تا درآمدی نیز از این طریق کسب کنند. در همین راستا، از ۲ هفته پیش نیز در مرز سیرانند مبادلات آغاز شده است. سومین کمک ما که با همکاری بنیاد مستضعفان صورت گرفته، توزیع کارت‌های هدیه ۲۰۰ هزار تومانی به تمام مرزنشینان بوده، البته حدود ۶۰۰ نفر از کولبران که به‌عنوان مرزنشین ثبت رسمی نشده‌اند و کارت مرزنشینی ندارند این کارت‌ها را دریافت کرده‌اند. همچنین با همکاری استاندار و خیران استان تاکنون ۲۰ هزار بسته غذایی میان نیازمندان توزیع شده است.

وی مرز باشماق را میروان و خروجی فعال‌ترین معبر ورودی و خروجی کالا کشور در ایام شیوع کرونا اعلام کرد و گفت: این مرز در این ایام با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به فعالیت خود در بخش کالا ادامه داده، چرا که معتقدیم صادرات یکی از محورهای مهم جامعه در مواجه شدن با

تمام مشکلات است. طبق آمار گمرک، حجم صادرات از این مرز در فروردین ماه ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۶ درصد رشد داشته است. با توجه به اینکه حتی یک روز هم مرز تعطیل نشد روزانه

بین ۸۰۰ تا ۸۵۰ کامیون از باشماق تردد داشتند در حالی که در زمان مشابه سال گذشته میزان تردها به ۴۵۰ کامیون هم نمی‌رسید.

ثبت آماری کولبران

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری کردستان مسأله مهم دیگر در خصوص کولبران را ثبت آماری آنان به‌عنوان مرزنشین و بهره‌مندی از مزایای مرزنشینان دانست و اظهار داشت: بیشترین تلاش ما این است که بتوانیم بحث ثبت آماری کولبران را توسعه دهیم. در حال حاضر به ازای هر کارت مرزنشینی، افراد ۷۵۰ هزار تومان در ماه معافیت مالیاتی دارند و اگر کولبران ثبت رسمی شوند می‌توانند از این معافیت استفاده

معاون استاندار کردستان: تلاش کرده ایم با تحویل کارت‌های هدیه و بسته های حمایتی تاحدی به مرزنشینان کمک کنیم هر چند می دانیم اینها مسکن است و برای رفع همیشگی مشکلات مرزنشینان کردستان، باید مسئولان ملی نگاهی ویژه به این موضوع داشته باشند

روند تعطیلی سه بازارچه موقت مرزی در شهرستان‌های پیرانشهر و سردشت که در مقوله واردات و فعال بودند در استان آغاز و نهایتاً از اول سال ۹۷ فعالیت این معابر متوقف شد. وی ادامه داد: با توقف فعالیت این معابر دولت در راستای هدایت مرزنشینان کولبر به مبادی رسمی و بازارچه مرزی نسبت به ساماندهی آنها اقدام کرد. بر این اساس تاکنون حدود ۲۴ هزار خانوار از کولبران مرزنشین ثبت رسمی شده و برای حدود ۱۶ هزار خانوار کارت

است. در این طرح هر نفر مرزنشین می‌توانست با معافیت گمرکی در سال ۲۴ میلیون تومان کالا به کشور وارد کند. البته اگر تعداد هر خانوار را ۴ نفر در نظر بگیریم این میزان به ۹۶ میلیون تومان می‌رسد که بسیاری از مرزنشینان از سودی که نصیبشان می‌شد راضی بودند. وی تأکید کرد: استانداری با توجه به لزوم اشتغالزایی در نوار مرزی و کاهش

رایزنی برای بازگشایی مرزها

در همین حال «حسین سیوانی»، مدیر کل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان غربی نیز درخصوص برنامه‌های استانداری برای کولبران در زمان بسته بودن مرزها به‌علت شیوع بیماری کرونا گفت: از سال ۹۶ به‌دنبال دستورالعمل هیات وزیران

به پارچ آب یخ به استقبالیان آمده بودند، انگار همه دارایی‌شان را برای اینکه خستگی ما در بیرون به دست گرفته بودند. خبر از روستای اول زودتر از ما رسیده بود. همه می‌خندیدند برای خانواده‌های کولبر در روستا ارزشمند بود که گروهی از تهران آمده بودند تا کنارشان باشند؛ هنوز از ماشین‌هایمان پیاده نشده بودیم که دختر بچه‌ها دست در دست هم به سمت‌مان آمدند. پیرمردی که بزرگ روستا هم بود، رقص و شعر کردی میهمان‌مان کرد، برایمان دست می‌زد و هم‌زمان که کردی می‌رقصید در جا به‌جا کردن بسته‌های ارزاق هم کمک می‌کرد، با هر بسته انگار رقص سماع می‌کرد و بسته‌ها را با احترام به دست نفر بعدی می‌داد. حال و هوای روستا همه را تحت تأثیر قرار داد. اولین بسته را که به در خانه بردیم پسرکی ۱۶ ساله با کفشی پاره در را باز کرد. بسته‌ها را که تحویل دادیم، ازش پرسیدم تا حالا کولبری کردی؟ خنده‌ای تلخ گوشه

به پایین کشاند و با زبان شیرین کردی از ما تشکر می‌کرد و مدام می‌گفت: «قدمت سر چاومان صفاتان هاورد بومان» (قدم سر چشم ما گذاشتید، صفا آوردید). پای درد دل پیرمرد و خانواده‌اش نشستیم و متوجه شدیم تنها پسر خانواده که به‌جای پدر کولبری می‌کرد چند سال پیش در تور ناوایی افتاده و به‌دلیل سوختگی بالا مغز دچار آسیب شده و الان فقط می‌تواند کشاورزی کند که چندنان درآمدی هم ندارد. هنوز گنج و میوه‌ت خانه اول بودیم و چشم‌های پیرمرد که سو نداشت اما با شنیدن صدای ما تندتند پلک می‌زد و سرش را به اطراف می‌چرخاند از تو دهنم بیرون نرفته بود که دختری ۱۵ ساله با چشم‌های نگران‌ش توجه جمع را به‌خودش جلب کرد. فقط نگاه می‌کرد و انگار با نگاهش هزار و یک حرف را برایمان بلندبلند می‌گفت. بدون حرفی ازش پرسیدیم: «ما رو می‌بری خونه تون؟» فقط سرش را به علامت تأیید تکان داد

به روستای دوم که رسیدیم، مردم روستای بعدی شدیم. روستایی که به کوه‌های کولبری نزدیک‌تر بود. **کولبرها راهی به غیر از این ندارند** به روستای دوم که رسیدیم، مردم

یکشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۹
سال بیست و ششم
شماره ۷۳۴۳

ایران

۳۰ پژوهشگر حوزه منابع طبیعی و محیط زیست در نامه‌ای خواستار پایان دادن به استفاده از «مالج نفتی» شدند

مالج محیط زیست ایران را «آسفالت» می‌کند!

زهرا کشوری

خبرنگار

مالج‌پاشی در خوزستان، کرمان و کاشان با انتقاد ۳۰ متخصص و پژوهشگر حوزه بیابان، گیاه‌شناسی و اکولوژی روبه‌رو شد. آنها سازمان جنگل‌ها را متهم می‌کنند که با مالج‌پاشی بخشی از اکوسیستم این سه استان را با قیر آسفالت می‌کند. پژوهشگران شناخته شده‌ای چون بهرام کیایی، ولی‌الله مظفریان، اسماعیل رهبر، امیرحسین لقمان، حسن روحی‌پور، حسین آخانی و... با ارسال نامه‌ای به «کازم خاوازی»، وزیر جدید جهاد کشاورزی از او خواسته‌اند تا دستور دهد برای همیشه استفاده از مالج نفتی برای مهار ناهمواری‌های ماسه‌ای به پایان رسد.

«حمیدرضا رضایی» استاد دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان و یکی از امضاکنندگان در گفت‌وگو با «ایران» استفاده از مالج نفتی را آسفالت کردن محیط زیست در شرق کرمان، منطقه ابوزید کاشان و برخی از مناطق شنی خوزستان می‌داند و می‌گوید: «از همین مالج برای آسفالت راه‌ها و قیرگونی‌ها ما هم استفاده می‌کنند.» رضایی

در پاسخ به این سؤال که چرا منابع طبیعی روی مالج‌پاشی اصرار دارد؟ می‌گوید: «چون مجلس به جای اینکه بودجه را برای بیابان ردایی تصویب کنند، برای مالج‌پاشی تصویب کرد در حالی که صد راهکار برای مهار تپه‌های شنی وجود دارد و مالج‌پاشی آخرین راهکار است.» او مالج‌پاشی را یک روش منسوخ شده در ۵۰ سال گذشته می‌داند و می‌گوید: «تنها کشوری که در دنیا از مالج نفتی استفاده می‌کند ایران است.» رضایی می‌پرسد: «مگر بیابان‌های ایران از امارات و عربستان بیشتر است؟ چرا آنها از مالج نفتی استفاده نمی‌کنند؟» او گفته او روش‌های جدیدی وجود دارد که به بهبود شرایط زیستی و استقرار پوشش گیاهی در مناطق بیابانی منجر می‌شود. به گفته رضایی در گزارش تهیه شده توسط مجری مالج‌پاشی، ارزش اکولوژیک مناطق مورد نظر را صفر در نظر گرفته‌اند.

این کارشناس می‌گوید: «مناطق مورد نظر زیستگاه گونه‌های منحصربه‌فرد گیاهی و جانوری است.» به گفته او با مالج‌پاشی مواد شیمیایی وارد طبیعت می‌شود و چون رنگ قیر تیره است دمای خاک هم افزایش می‌یابد.

مطالعات انجام گرفته مالج‌پاشی در کویر ابوزید آباد دستکم مرگ ۵۰ گونه گیاهی و جانوری را در پی خواهد داشت که بعضی از آنها در معرض خطر انقراض قرار دارند.

مالج نفتی، مرگی خاموش را برای کره ی شنی ابوزیدآباد و آهوی شنی خوزستان رقم می‌زند. کاراکال‌ها را می‌کشد و هویرها و شاه‌بوف‌ها را از ذهن کویر پاک می‌کند. نفس خزندگان را می‌گیرد و پرواز پرندگان کویری را خط می‌زند. رضایی اعتقاد دارد که مالج نفتی جلوی نفوذ آب را به سفره‌های زیرزمینی می‌گیرد و باعث می‌شود که در زمان بارندگی، سیلاب راه بیفتد.

کارشناسان در نامه اعتراضی خود به وزیر جهادکشاورزی می‌نویسند: «تپه‌های ماسه‌ای به دلیل محتوای کم‌رس و سیلت نقش بسیار جزئی در ایجاد ریزگرد دارند. ریزگردها در رسوبات دانه‌ریز تشکیل شده‌اند که حاصل خشک‌شدن تالاب‌ها، تخریب اکوسیستم‌های طبیعی و دیدم غیراصولی است که خوشبختانه با بارندگی‌های دوسال اخیر تا حد زیادی برطرف شده‌اند و اگر هم وزارت کشاورزی دنبال مهار ریزگرد برای همیشه است باید امکانات مالی خود را با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست در راستای احیای تالاب‌ها و مدیریت اکوسیستم‌های تخریب‌شده صرف‌کند.»

«نصرت‌الله صفائیان» استاد اکولوژی دانشگاه مازندران در گفت‌وگو با «ایران» اعتقاد دارد اکوسیستم خودکفاست و اگر تداخلات انسانی وجود نداشته باشد، می‌تواند از پس حل مشکلات خودش بر بیاید. او می‌گوید: «وقتی اکوسیستم دستکاری می‌شود از خودی بی‌نظمی و مانند‌کاری‌جا می‌ماند.» صفائیان مالج‌پاشی را دستکاری در اکوسیستم می‌داند که باعث از بین رفتن پوشش گیاهی و خیره جانوری آن می‌شود. او از بین بردن ناخواسته موجودات را عاملی برای ایجاد بحران‌های غیر قابل جبران می‌داند. این کارشناس نسبت به ماندگاری مالج‌نفتی در طبیعت هشدار می‌دهد و می‌گوید: «این مواد زیستگاه‌ها را نابود می‌کند. بنابراین هیچ راهی برای احیای طبیعت باقی نمی‌ماند.»

برخی از منتقدان مالج پاشی، هرگز مالج ندیده‌اند

«فرهاد سرداری» مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان جنگل‌ها، منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در واکنش به انتقادهای به «ایران» می‌گوید: «بحث ریزگرد با تپه‌های ماسه‌ای متفاوت است.» او می‌گوید: «اعتباری برای ریزگردها وجود دارد که حتی یک ریال آن برای مالج‌پاشی هزینه نشده است.» سرداری درباره اعتبار اختصاص داده شده توسط مجلسی‌ها برای استفاده از مالج نفتی می‌گوید: «براساس بند ۵» تبصره ۱ قانون بودجه، مجلس، سازمان جنگل‌ها را موظف به استفاده از مالج نفتی برای جلوگیری از فرسایش بادی کرده است.»

مجلس در حالی با اعتبار درخواستی برای مالج‌پاشی موافقت کرده که تحقیقات مرکز پژوهش‌های مجلس هم نشان می‌دهد مالج باعث خسارت به محیط‌زیست و منابع طبیعی می‌شود. این سؤال پیش می‌آید چرا مجلسی‌ها به رغم وجود چنین پژوهش‌هایی در بهارستان با تخصیص اعتبار برای مالج نفتی موافقت کردند؟ سرداری در پاسخ به این تناقض می‌گوید: «سازمان جنگل‌ها یک دستگاه اجرایی است و وقتی قانونی تصویب می‌شود موظف به اجرای آن است.» او می‌گوید: «سال ۹۷، ۹۸ و ۹۹ مجلس، سازمان جنگل‌ها را مثل دستگاه‌های دیگر چون آموزش و پرورش، شهرداری، راه و شهرسازی و... موظف به استفاده از این مواد کرد.» مجلسی‌ها در حالی در سه سال گذشته سازمان جنگل‌ها را موظف به استفاده از مالج کردند که این سازمان در دهه ۸۰ تلاش بسیار زیادی کرد تا از وزارت نفت برای تثبیت ش‌ن‌های روان مالج بگیرد اما وزارتخانه از سال ۸۲ به بعد به سازمان جنگل‌ها مالج نداد. کارشناسان سازمان جنگل قیمت‌های بالای مالج و سود ناشی از آن را دلیل امتناع وزارت نفت وقت برای دادن مالج رایگان به این سازمان دانستند.